# Voedingsleer (K0182)

## Servicedocument – Praktijkexamen met toelatingseis

Uitgever: Exalo Media
Versie: 2026-10

**Auteursrechtwaarschuwing**

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Dit document bevat inhoud die beschermd wordt door het auteursrecht. Exalo Media bezit het auteursrecht op de tekst, afbeeldingen, grafieken, en andere inhoud die in dit document worden weergegeven, tenzij anders aangegeven.

Niets in dit document mag worden verveelvoudigd, verspreid, overgedragen, tentoongesteld, gereproduceerd, of op enige andere wijze gebruikt worden zonder de uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van Exalo Media. Het is strikt verboden om de inhoud van dit document te wijzigen, aan te passen of te vertalen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Exalo Media.

Exalo Media behoudt zich het recht voor om juridische stappen te ondernemen tegen personen of entiteiten die inbreuk maken op het auteursrecht van dit document.

Voor toestemming om de inhoud van dit document te gebruiken, neem contact op met:

Exalo Media
info@exalo.nl
https://exalo.nl

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

# Examenmatrijs D1-K1

| **D1-K1: Past kennis over grondstoffen, ingrediënten en voedingsgewoonten toe** | |
|---|---|
| **Complexiteit:** | De werkzaamheden van de bakker hebben een complexiteit. Hij heeft basiskennis over (hulp)grondstoffen, ingrediënten en voedingsgewoonten nodig om zijn werk goed uit te voeren. Daarnaast is het essentieel dat hij verbanden kan leggen tussen voedingsgewoontes en de mogelijkheden binnen een bakkerijproduct. Hij moet accuraat kunnen inspelen op de wensen van de klant. De werkzaamheden vereisen uiterste zorgvuldigheid. Fouten in de uitvoering en het verkeerd toepassen van procedures kunnen gevolgen hebben voor de gezondheid van de klant. |
| **Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid:** | De bakker werkt zelfstandig en is verantwoordelijk voor het produceren van een passend bakkerijproduct. Daartoe werkt hij met zijn collega's. Hij draagt de (gedeelde)verantwoordelijkheid om nauwkeurig te werken bij het bereiden van het bakkerijproduct of bij het uitvragen van de voedingsgewoonten van de klant. Er is een hoog afbreukrisico, omdat fouten in het opstellen van een passend bakkerijproduct kan leiden tot gevaren voor de gezondheid van de klant. |
| **Examenvorm:** | Praktijkexamen met toelatingsfase<br><br>Het praktijkexamen met toelatingsfase is een afsluitende praktijktoets met een aanvullende toelatingseis. De kandidaat kan pas deelnemen wanneer aan vooraf bepaalde voorwaarden is voldaan. Tijdens het examen wordt beoordeeld of de kandidaat zelfstandig en volgens de gestelde normen kan functioneren in een realistische beroepssituatie. |

| **Werkproces: D1-K1-W1** | | | |
|---|---|---|---|
| **Titel werkproces** | **Uit te voeren** | **Aanwijzingen voor de opdracht** | **Resultaat** |
| Heeft inzicht in (hulp)grondstoffen en ingrediënten | De beginnend beroepsbeoefenaar herkent en onderscheidt (hulp)grondstoffen en ingrediënten, kent hun werking en toepassingsmogelijkheden, en is bekend met allergenen, E-nummers, voedingswaarden en de invloed hiervan op diëten en levensovertuigingen. | De beginnend beroepsbeoefenaar begrijpt de werking van de grondstoffen en ingrediënten die hij gebruikt bij de bereiding van bakkerijproducten. | De bakker heeft inzicht in (hulp)grondstoffen en ingrediënten die in de bakkerij gebruikt worden, inclusief hun rol binnen bakkerijproducten. |

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

| **Werkproces: D1-K1-W2** | | | |
|---|---|---|---|
| **Titel werkproces** | **Uit te voeren** | **Aanwijzingen voor de opdracht** | **Resultaat** |
| Stelt een bakkerijproduct samen passen bij de levensovertuiging of geloofsovertuiging van de klant | De beginnend beroepsbeoefenaar ontvangt informatie van het winkelpersoneel over klantwensen vanuit diëten, levensovertuiging of geloofsovertuiging en stelt een passend alternatief samen door ingrediënten te vervangen. | De beginnend beroepsbeoefenaar overlegt tijdig met winkelpersoneel en collega-bakkers en zet vakkennis over voedingsleer accuraat in om receptuur passend te maken bij levensovertuigingen en geloofsovertuigingen. | De receptuur van het bakkerijproduct is aangepast aan de klantwens op basis van levensovertuiging of geloofsovertuiging, zodat het product daarbij aansluit. |

| **Werkproces: D1-K1-W3** | | | |
|---|---|---|---|
| **Titel werkproces** | **Uit te voeren** | **Aanwijzingen voor de opdracht** | **Resultaat** |
| Hanteert juiste etiketten voor bakkerijproducten | De beginnend beroepsbeoefenaar etiketteert verpakte bakkerijproducten, herkent juiste etiketten en bepaalt welke geschikt zijn voor verschillende levensovertuigingen en geloven; bij onjuiste of incomplete etiketten signaleert hij dit aan zijn leidinggevende. | De beginnend beroepsbeoefenaar gebruikt vakkennis over bakkerijproducten en voedingsleer nauwkeurig om correcte etiketten voor verpakte bakkerijproducten te bepalen, en werkt zorgvuldig volgens het kwaliteitssysteem van het bedrijf. | Verpakte bakkerijproducten zijn voorzien van juiste etikettering, zodat op de verpakking de passende informatie zichtbaar is. |

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

| Werkprocessen | Inhoud | Aanwijzingen |
|---|---|---|
| Alle kerntaken en werkprocessen | Beoordeling praktijkexamen (gefaseerd) | Het exameninstrument bestaat uit twee fasen:<br>• **Fase 1 – Toelatingsfase (beoordeling via bewijsproduct)**<br>• **Fase 2 – Praktijkexamen (beoordeling via observatie)**<br><br>**Fase 1 – Toelatingsfase**<br>In deze fase worden specifieke werkprocessen beoordeeld aan de hand van een ingeleverd bewijsproduct (bijvoorbeeld een verslag, analyse of uitgewerkte opdracht).<br><br>Per werkproces wordt het oordeel **Voldaan / Niet voldaan** toegekend.<br>• Er worden geen punten toegekend.<br>• Deze fase telt niet mee voor het eindcijfer.<br>• Deze fase maakt geen onderdeel uit van de cesuurbepaling.<br>• De student wordt alleen toegelaten tot Fase 2 wanneer alle betreffende werkprocessen met ‘Voldaan’ zijn beoordeeld.<br><br>**Fase 2 – Praktijkexamen**<br>In deze fase worden werkprocessen beoordeeld op basis van observatie van het handelen in een realistische beroepssituatie.<br>Beoordeling gebeurt aan de hand van een puntenschaal:<br>• **O = onvoldoende (0 punten)**<br>Wanneer het criterium niet op een acceptabele manier is uitgevoerd, zoals verwacht in de beroepspraktijk.<br>• **V = voldoende (1 punt)**<br>De uitvoering voldoet aan het niveau van een beginnend beroepsbeoefenaar.<br>• **G = goed (2 punten)**<br>De uitvoering is bovengemiddeld en overstijgt het basisniveau.<br><br>Alle behaalde punten in Fase 2 worden bij elkaar opgeteld.<br>Op basis van de vastgestelde cesuur wordt de slaag-/zakbeslissing en het eindcijfer bepaald. |

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

| **Examen** | | |
|---|---|---|
| **Werkprocessen** | **Inhoud** | **Aanwijzingen** |
| Alle kerntaken en werkprocessen | Het examen bestaat uit het uitvoeren van het praktijkexamen (Fase 2) | Het praktijkexamen (Fase 2) bestaat uit het uitvoeren van beroepshandelingen in een realistische of gesimuleerde beroepscontext.<br><br>De examinator observeert en beoordeelt de uitvoering tijdens het werken.<br><br>Tijdens of direct na de uitvoering kan de examinator de student kort bevragen ter verduidelijking van gemaakte keuzes of uitgevoerde handelingen.<br><br>Deze toelichting is ondersteunend van aard en vormt geen afzonderlijk beoordelingsonderdeel.<br><br>De beoordeling is uitsluitend gebaseerd op:<br>• De geobserveerde uitvoering, en<br>• Het gerealiseerde eindresultaat. |

# Toelichting bij dit servicedocument

Dit servicedocument geeft een beknopt overzicht van de opbouw en inhoud van het exameninstrument. Het document is bedoeld om opleidingen en examencommissies te helpen bij de **oriëntatie op het examenproduct**.

Omdat exameninstrumenten zelf niet vrij gedeeld kunnen worden, biedt dit servicedocument inzicht in onder andere:

- De structuur van het examen
- De relatie met het kwalificatiedossier of keuzedeel
- De toetsmatrijs
- De manier van beoordelen

Op basis van deze informatie kunnen opleidingen doorgaans goed beoordelen of het exameninstrument aansluit bij hun onderwijs en examinering.

## Voorbeelden van examenmateriaal

Wilt u een beter beeld krijgen van de manier waarop Exalo examens ontwikkelt? Op onze website vindt u een aantal **voorbeelddocumenten** die laten zien hoe examens, beoordelingsformulieren en instructies zijn opgebouwd.

Deze voorbeelden zijn te vinden via: https://exalo.nl/ons-concept/

## Veelgestelde vragen

Veel praktische vragen van opleidingen gaan bijvoorbeeld over:

- Hoe een exameninstrument wordt ingezet in de praktijk
- Hoe de beoordeling is opgebouwd
- Welke documenten worden meegeleverd
- Hoe het vaststellen door de examencommissie werkt

Op de productpagina van elk exameninstrument vindt u daarom een **uitgebreide FAQ** met antwoorden op de meest gestelde vragen.

## Afnamevorm van het examen

Exalo Media ontwikkelt exameninstrumenten met een afnamevorm die past bij de aard van het werkproces of het keuzedeel. Afhankelijk van het examen kan dit bijvoorbeeld bestaan uit een praktijkopdracht, een beroepsproduct, een gesprek, een observatie in de praktijk of een combinatie van deze onderdelen. In het servicedocument staat beschreven **welke afnamevorm voor dit exameninstrument is uitgewerkt** en hoe de beoordeling plaatsvindt.

Wij realiseren ons dat opleidingen hun onderwijs en examinering soms anders hebben ingericht. Het kan daarom voorkomen dat de standaard afnamevorm van een exameninstrument niet volledig aansluit bij de manier waarop een opleiding het onderwijs heeft georganiseerd.

In dat geval kan in overleg worden gekeken naar **alternatieve afnamevormen of aanpassingen aan het exameninstrument**. Denk bijvoorbeeld aan een andere combinatie van examenonderdelen of een aangepaste manier van beoordelen. Dergelijke aanpassingen worden altijd afgestemd met de opleiding en moeten plaatsvinden **voordat het exameninstrument ter vaststelling wordt aangeboden aan de examencommissie**.

Afhankelijk van de aard en omvang van de aanpassing kunnen hiervoor **ontwikkel- of aanpassingskosten** in rekening worden gebracht. Heeft uw opleiding specifieke wensen rondom de afnamevorm van het examen? Neem dan gerust contact met ons op om de mogelijkheden te bespreken.

# Vaststelling van het exameninstrument

Exameninstrumenten van Exalo worden aangeboden voor gebruik via een **Route 2 vaststellingsprocedure**. Dit betekent dat het exameninstrument wordt vastgesteld door de **examencommissie van de onderwijsinstelling** die het examen gebruikt.

Wij adviseren daarom om vóór aanschaf of inzet **af te stemmen met de eigen examencommissie** of deze werkwijze aansluit bij het beleid van de instelling. Het servicedocument en de bijbehorende toetsmatrijs zijn opgesteld om examencommissies te ondersteunen bij deze beoordeling.

## Vragen of aanvullende informatie

Heeft uw opleiding of examencommissie aanvullende vragen over het exameninstrument, de documentatie of de inzet in de praktijk? Neem dan gerust contact met ons op. Wij denken graag mee:

- ➔ https://exalo.nl
- ➔ info@exalo.nl